

ШКОЛСКИ ЛИСТЪ.

www.unid.org Одъ овога листа излазе свакога месеца по четири броя. —
Цена му е на год. 4 ф. на по године 2 ф. на четвртъ год. 1 ф. а.вр

БРОЙ 6. У Новоме Саду, 14. Фебруара 1860. ГОД. III.

Мисли о школи и учителяма.

(Настављено.)

Постоянство и шурдина намере.

Любавъ и постоянство редко се слажу, и тешко една съ другомъ стое; чини се као да е една другомъ противна, и обично уступа постоянство любви. Колико реда нечуемо матеръ кѣри реѣи: „чекай чекай, одъ сутра ћешъ ти мени сваки данъ то и то овако чинити како я заповедамъ, а не како ти оћеш“ — алъ мила ћерка добро зна, да неће одъ тога ништа бити, и да то „сутра“ никадъ недолази. Исто овако говоре и учители: „одъ данас ћете ми сваки данъ тай и тай посао свршивати, или — одъ данасъ да нисамъ више чуо, да то и то радите, — или — одъ данасъ да ми се ни: усудио ни еданъ то и то чинити, еръ ће зло бити и пр.“ А овамо опетъ остане све лепо по старомъ; сва деца знаю, да само ону прву ватру и фурию учителѣву претрпити валя, а после њй ние ни бригеша за све те претнѣ и заповести, већъ они лепо свомъ миломъ и сладкомъ учителю доносе прописе исто онако прляве и крмачаве као и досадъ, вичу и чунаю се по школи и по улицама исто као и досадъ, долазе доцне и кадъ е коме воля, све као и досадъ.

А тврдонамерность учителѣва има чудо велику снагу надъ децомъ, и то е найвећа и найважния стваръ

при воспитаню деце; безъ нѣ нема почитованя учительви заповести, а безъ ови нема успеха науки и воспитаню. Постоянство и тврдонамерность импонира не само деци него и старимъ людма, импонира найдивльиимъ зверовима и покори ий нашої вољи и намери.

Питанѣ е, у чему се састоји то постоянство? Састоји се у томъ, да гледамо све што чинимо, да по истимъ начелима чинимо, а не да данасъ поричемо и опозивамо, што смо юче заповедали; да незаборавлямо, што смо юче обећали; да негледамо данасъ равнодушно, на што смо юче триста чуда дизали; да не напуштамо, што смо юче запретили; да се незадоволявамо ничимъ наполе.

А шта се иште заради овогъ? Иште се, да учитель као и сваки старији добро памти, шта е заповедио, да неби са заборавности себе предъ децомъ као непостояна и нетврдонамерна издао и изневерио; иште се, да све заповести наше мирномъ и тиюмъ душою издаемо, а не у немиру коемъ; еръ што се у гнѣву заповеди иль запрети, то малко после враћаюћи се разумъ види самъ да е неизвршимо, иль сувише строго, те онъ први клоне и волю сломие, и наведе, да се мора опорећи иль крозъ прете гледати; иште се далъ штедня заповести и запрека, еръ што е више заповести и запрека, то и више преступляваня; коя годъ се заповестъ и запрека са туцетима прописа регулирати и утврђивати мора, ту нема тврђаве, него — него се ту то силно каштигованѣ наедаредѣ додиза и онда — онда се одпусти да иде што како оће, а онда е край свемъ добру. Найпосле се иште, да учитель као и сваки старешина добро око и позоръ на све има, да му се нигде ништа нескрие.

Постоянство има чудо велику снагу. Тврда и непремењива озбиљность и мир, што е на погдеоимъ

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

людма видимо, некако насъ силомъ наведе, да га са ономъ непокретномъ планиномъ иль ономъ вечитомъ стеномъ, или са овимъ вечитимъ редомъ и законима природе споредимо, кое никоя снага пореметити не може, и ми се тимъ людма готово исто онако вольно покоримо, као и томъ реду и законима природе. Постоянство има снагу, да насъ часомъ на оно што оће уобичаи, подвргнемо се нъойзи као некој нужди, кодъ кое нема погодбе, где непомаже варачъ ни молба, коя непопушта нити се меня, па противу кое е свако оти-манъ бадава. Овако постоянноство у учительма и у стариима воспита децу више и лакше и пре него сва остала средства, окромъ што учительма и стариима силанъ говоръ и силне срднѣ уштеди, ово е, што учительски посао за чудо одлакша, а особито овај механични са маломъ децомъ.

Юшъ едаредъ о шврдини намере.

Постоянство и тврдина намере кодъ учителя е одвише нужна, и на данашњи данъ већма негъ икадъ, зато што овогъ данасъ у родителя дечији баш ни мр-ве нема. Ми смо одъ пре споменули, да се любовъ и постоянноство тешко сложе, и тешко едно съ другимъ етое, и оветъ кажемо, да се обое сложити мораю, и да се любовъ тврдо са поствоянствомъ држати мора, ако ће сама успеха да види, и ако ће име праве оне и свете любви да задобие, као што намъ е Спаситель нашъ, који се и самъ разлютити умео, у ономъ красномъ идеалу ставля. Любовъ и постоянноство само се онде неслажу, где се подъ ликомъ любви иль слабость, иль суета, иль млатавость, иль немарня иль ма коя друга юшъ гора слабость скрива, као што е

данасъ то свуда кодъ сви родителя, зато имъ деца и биваю онако несретна. Ту гриотну и несретну ljubavъ дечию ми учители найтеже осеѣамо и уздишемо на ню, ербо нам ова посао найвеѣма отенштава. Напуштавъ деце, то е убиство деце, и родителя и учителя и сви старешина. Алъ зато е и прека нужда баръ нами учителяма увидити то зло и знати какавъ лекъ на нѣга валя.

Едаредъ доѣмъ я у одну школу, башъ кадъ учитель лекцие докончао бияше; и мени неоста ништа друго, него га замолити, да ми баръ дечие прописе и таблице покаже. Како се зачуди кадъ ове опази. Прво ми у очи паде необична чистоѣа корица на прописима, ту небияше ни едне едине прлъице одъ масти илъ мастила, све съ поля и изнутра стояше найточниѣ, нигде ни една линия не бияше ни озго ни оздо, ни са страна сувише на рубац папира изтеривана, ни утрпавана, нигди ништа криво и нееднако, сва пимена као и цифре стояше сложно едно низъ друго као солдати, све черте готово на длаку до одреѣени линия извучене, наслови стояше свудъ лепо на среди као мерени онде, едномъ речи: све бияше тако акуратно и тако лепо, да чисто милина гледати би; я самъ читаво задивлѣнъ био овомъ. После доватимъ неколико таблица, на којима деца часъ пре писаше, пакъ и овде исто тако мило очи забави. Колики добитакъ за децу овај овако съ малена узетъ обичай! помислимъ я; ние могуѣно, да овако уобичаени редъ и чистота иа куратностъ без уплива остане на остале телесне и умне радове и на идуѣи векъ. Оваки обичай съ малена, обувати душу и срце, те остану овако довекъ, изъ ове деце мораю башъ са овогъ уобичаѣня душевно и телесно чисти акуратни и честити люди изаѣи.

Учитель се радоваше, видеѣи изъ мои очию мое

задовољство, и кадъ га я зашита, којима е средствима децу до овогъ довео, одговори: „непоуштанѣмъ, мора тако бити.“ Разговарајући се далѣ са њимъ признаде ми и онъ, да га е съ почетка то, докъ е децу до овогъ обичая довео, сила труда стало, „али садъ сва деца знаю, да неможе другчие поднети, пакъ раде сама безъ икогга натериваня и присиљаваня.“ Само имъ спочетка нетреба никою, ни најситнију небрежљивостъ крозъ прсте прогледати. Нечисте и неуредне прописе нисам примити ктео, него су ии морали поново писати, и то, да школске часе неизгубе, морали су ми сви небрежљиви четврткомъ у школу доћи, и я самъ кодъ њи стаяо, докъ су писали, и нисамъ попуштао, докъ ми нису уредно посла свршили. Петъ минута дуже, пакъ ће сваки прописъ лепо изписанъ бити, а петъ минута ние вечностъ, и я ии нисамъ никадъ пожалио, Исто самъ тако поступао и при диктандама, мало спорие, алъ да ми само ни еданъ крмаче неизнесе.

Камо среќа, да би сви овако стални били, као овај млади и честити учитель! Плодъ овакогъ обичая мора се у свима те деце пословима показати, и на цео векъ трајати.

Евангелія и Апостоли.

У другу Неделю великога поста.

Евангеліе одъ Марка гл. II зач. 7.

Ез време оно: Вниде Исусъ кз Капернаумъ, и слышано бысть яко кз домъ естъ. У оно време, уђе Исусъ у Капернаумъ,*) и чувено бы, да е у кући.

И абіе собрашася мнози, якоже ктомъ некъ-

*) Капернаумъ е было градъ на езеру Генисаретскомъ. Ту се Исусъ често бавио.

чатиса ни при дверехъ: и глаголаше имъ слово. И одма сабраше се, скупише се многи, тако да веъ немогаху се сместити ни предъ вратима, и говораше имъ слово, проповедаше, науку свою предаваше скупльвымъ людма.

И прїидоша къ немѣ носацие разслабленна жилами, носима четырма. И доѣше къ нѣму носеѣи костобольна, коега ношаху четворица.

И немогѣше приблизитиса къ немѣ народа ради, ѿкрыша покровъ идѣже бѣ, и прокопавше скѣсиша одръ, на немже разслабленный лежаше. И немогуѣи приблизити се къ нѣму збогъ народа, открише кровъ одъ куѣе гдѣ е быо, и прокопавши спустише одаръ, (постелю,) на коме костобольный лежаше.

Видѣвъ же Исѣсъ вѣрѣ ихъ глагола разслабленномѣ: „Чадо, ѿпѣцаютсѧ тебѣ грѣси твои.“ А Исусъ видѣвши вѣру нѣихову рече костобольному: Сынко! однуштаю ти се, опраштаю ти се грѣси твои.

Блахѣ же нѣцыи ѿ книжники тѣ сѣдѣше и помишляюще къ сердцахъ своихъ: Что сей такъ глаголетъ хѣлы; Кто можетъ штавлати грѣхи токму единъ Богъ. А неки одъ кнѣживника ту сѣѣаху, и помишляху у ердуцѣу своему. Шта овай тако хуля? Ко може опраштати грѣхе осимъ едного Бога?

И абїе разѣмѣвъ Исѣсъ дѣхомъ своимъ, яко такъ ти помишляютъ къ себѣ рече имъ: Что сїа помишляете къ сердцахъ вашихъ; Что естъ оудобѣе, реци разслабленномѣ: ѿпѣцаютсѧ тебѣ грѣси, или реци: востани, и возми одръ твой и ходи; И одма разумѣвши Исусъ духомъ своимъ, да тако они помишляю у себи рече имъ: Што то помишляете у ердцама вашихъ? Шта е лакше? реѣи костобольному: „однуштаю ти се грѣси!“ или реѣи: „устани, узми постелю твою и ходи!“

Но да оувѣсте, яко власть имать сынъ человекѣ-

чекій на земли ѿпадати грѣхи, глагола разслаблен-
номъ: тебе глаголю костани, возми одръ твой и иди въ
домъ твой. Но да дознате, да се уверите, да власть
имаде Сынъ Човечій на земли одпуштати грѣхе, тада
рече Иисусъ костобольноме: Теби говоримъ, устани,
узми постелю твою и иди кући своіой!

И коста авіе вземъ одръ, изыде предъ всѣми:
яко дивитиса всѣмъ и славити Бога глаголющымъ:
Яко николиже такъ видѣхомъ. И устаде одма болникъ,
и узевши постелю, изиђе предъ свима, тако да се сви
дивляху, и славляху Бога говорећи: Юштъ никада та-
ко што невидѣсмо.

Апостолъ къ Евреима гл. I. зач. 304.

Писано есть: Въ началѣ ты Господи землю шнокалъ
еси, и дѣла рѣкъ твоєю сѣтъ небеса: Та погибнѣтъ
ты же пребыкаеши и вса якоже риза шветшяютъ и
такъ шдеждѣ свѣіеши ихъ и измѣнѣтсѣ: ты же тойжде
еси и лѣта твоѣ нешкѣдѣютъ. Писано е: У почетку
си ты Господе землю основаю, и дѣла твоихъ руку
всу небеса: Та ѣе проѣи, а ты остаешъ, и сва ѣе као
хальина остарити, и као одеѣу савиѣешъ ихъ и изме-
ниѣе се, а ты си тай истый, и година твоихъ веѣе
нестати.*)

Не вси ли сѣтъ слѣжебнїи дѣси къ слѣженїе по-
сылаеми за хотѣщихъ наслѣдовати спасенїе. Ни су ли
сви (анѣли) службени духови, кои се шилоу на службу
овыхъ кои треба да наслѣде спасенїе.

Сегш ради подобаетъ намъ лишше внимати слы-
шаннымъ, да не когда ѿпадемъ. Тога ради валя намъ
веѣма пазити на науку кою слушаемо, да кадъ тадѣ

*) Кои се сеѣа, кадъ су юшъ ове речи у Апостолу читане? У
комъ се Псалму ово о Богу говори?

УНИВЕРЗИТЕТСКА
ВИБЛИОТЕКА

WWW.UNILIB.BG

не однаднемо, да се неоднадино, да неоступимо одъ науке те.

Аще бо глаголанное Ангели слово бысть извѣстно, и всако престѣплєніе и шлѣшаніе праведное пріятъ мздовозданіе: Какъ мы оубѣжимъ ш толицѣмъ нерадивше спасеніи: еже зачало пріемше глаголатиса ѿ Господа, слышавшими къ насъ извѣстиса. Ерь ако е она рѣчь, она наука кою говорише, проповедаше Ангели, извѣтна, утврѣна, ако стои и ако е истина оно што су Ангели (Божіи посланици) говорили; и ако е свако преступленѣ и непокорность, праведну мзду (ваштигу) примило: Како ћемо мы побећи немаривши за толико спасеніе, коє е почетакъ примило говорити се одъ Господа (коє спасеніе поче Господъ Иисусъ проповедати,) и одъ онихъ, кои су чули потврѣно бы међу нами то спасеніе: и они кои чуше Христа, утврдише међу нами нѣгову свету Науку.

У шрећу недєлю великогъ пошта

Евангелиє одъ Марка гл. VIII. зач 37.

Рече Господъ: иже хоцетъ по мнѣ ити, да ѿвержетъ себе: и возметъ крестъ свой, и по мнѣ градетъ. — Рече Господъ: ко хоће за многъ да иде, нека се одрече себе, и узме крестъ свой, и замномъ иде.

Иже бо аще хоцетъ дѣшѣ свою спасти, погубитъ ю: а иже аще погубитъ дѣшѣ свою мене ради и евангеліа, той спасетъ ю. — Ерь ко хоће душу свою да сачува, изгубиће е; а ко изгуби душу свою мене ради и Еванђелия, тай ће е сачувати.

Какъ бо полза человекѣ, аще пришеврѣнетъ мїрь

веса, и ѿтчетитъ дѣшѣ свою; или что дастъ человекъ измѣнѣ на дѣши своей. — Брѣ каква е корысть човѣку ако задобие савѣ светѣ, а душу своіою науди; или шта ће дати човекъ да искупи душу свою?

Иже бо аще постыдится мене, и моихъ словеса, въ родѣ семъ прелквобдѣиѣмъ и грѣшнѣмъ: и сынъ челоѣческой постыдится его, егда прїидетъ, въ славу отца своего со аггелы скатыми. Брѣ ко се постиди мене и моихъ речїи у роду овомѣ прелюботворномѣ и грешномѣ, и сынъ ће се човечїи постидити нѣга кадѣ доѣе у слави отца своего са светимѣ анѣлима.

И глаголаше имъ: аминъ глаголю вамъ: яко сътъ нѣцыи ѿ здѣ стоящихъ, иже не имѣтъ вкусити смерти, дондеже видатъ царствїе Божїе пришедшее въ силу. — И рече имъ: Замста кажемъ вамъ: да има неки што овде стоѣ, кои неѣе окусити смрти, докъ не виде царство Божїе да е дошло у силу.

Апостолъ къ Евреѣмъ гл. 4. зач. 311.

Братїе, имѣще архїереа велика, прошедшаго небеса, Исуса сына Божїа, да держимса исповѣданїа. — Братѣо! Имаюѣи ми Првосвештеника великогѣ, (великогѣ поглавара свештеничкогѣ,) кои е прошао небеса, Исуса сына Божїа, да се држимо признанїа.

Не имамы бо архїереа не могуѣща спострадати немощемъ нашимъ: но искушена по всаческимъ по побѣю, развѣ грѣха. — Брѣ немамо првосвештеника, кои не може пострадати съ нашимъ слабостима, него кои е у свачемъ искушанѣ као и мы, осимъ грѣха.

Да пристѣпаяемъ увѣш съ дерзновенїемъ къ престолѣ благодати, яко да прїимемъ милость, и благодать шбрацїемъ ко благовременнѣ помощи. — Да приступимъ

мо дакле слободно къ престолу благодати; да бы примили милость и наши благодеть за време кадъ намъ затреба помошь.

Всакъ бо первосвѣщенникъ ѿ человекъ прїемлемъ, за человекъ поставлетъ на служби иже къ Богу, да приноситъ дары же и жертвы ш грѣсѣхъ. — Еръ свѣтій Првосвѣщенникъ изъ людїй узеть поставля се за люде на службу Богу, да приноси даре и жертве, за грѣхе.

Спострадати могїи невѣжествующимъ и заблуждающимъ: понеже и той немощїю швложенъ есть. — Кои може спострадати съ оныма, кои незнаду и залазе: еръ в и онъ подъ слабостѣу.

И сего ради долженъ есть икоже ш людехъ, такоже и ш себѣ приносити за грѣхи. — И зато е дужанъ како за народне, тако и за свое грехе приносити (жртве.)

И никтоже сама ш себѣ прїемлетъ честь, но званный ѿ Бога, икоже и Ааронъ. — И нико самъ по себи не прима (ту) часть, него кои е званъ одъ Бога као и Ааронъ.

Такъ и Хрїстосъ не себе прослави быти первосвѣщенника, но глаголакъ къ немъ: сынъ мой вси ты, азъ днесъ родихъ та. — Тако и Хрїтосъ нїе прославио себе да буде првосвѣщенникъ, него онай кои му е рекао: ты си мой сынъ, я самъ те данасъ родїо.

Икоже и индѣ глаголетъ: ты си свѣщенникъ ко вѣкъ, по чинѣ Мелхиседековъ. — Као што и на другомъ месту говори: ти си свѣщенникъ у векъ по реду Мелхиседека.

У
Н
И
В
Е
Р
З
И
Т
Е
Т
С
К
А

Б
И
Б
Л
И
О
Т
Е
К
А

Една езикословна игра.

Раздѣљиванѣ речи на слоґове.

Да би се деца научила речи на слоґове правилно раздѣљивати, каже се у 1ој езикословној читанки, да се на табу изводе, и писајући на табли ово науче.

Јошъ лакше могу деца ово на месту седећи и устмено радећи научити. Устменъ радъ иде брже и живлѣ, и деца ову живљу игру волију, а и слободнија су на месту него на табли сама стовѣа, на месту иј никоји стра незабунюе.

Учитель зада едномъ детету едну реч, да в устмено на слоґове подели, после зада другомъ детету другу реч, трећемъ трећу, и тако далъ, докъ сву децу необреди, не само часловце, него и букварце.

Овде треба слѣдуюћа правила наблюдавати: најпре задавати имена собствена, после остала суштна, пакъ прилагателна и глаголе и пр; и притомъ најпре речи двосложне, после тро-и четворосложне, доцниє по две и више скопчани, најпосле целе изражае, Съ најпре би имъ валяло све задаване речи лагано и тако јено изговарати, да чисто осете где су слоґови; доцниє све брже казивати, да нимало непримете, где се гласомъ засеца, најпосле би валяло гласомъ неправилно засецати, нека сама исправе.

По овимъ правилама умеће сваки учитель више игри за децу удесити, н. п. Прву, са именима собственимъ, двосложнимъ, јено гласомъ засецајући; другу, са именима суштнымъ осталима, дво-и тросложнима, јено засецајући; трећу, са именима прилагателнимъ и глаголима, јено засецајући; четврту, са помешанимъ именима, незасецајући; пету, са истимъ именима неправилно засецајући: едну са именима прилагателнимъ и суштнымъ уедно и слоґно узетимъ, неправилно за-

сецајући; одну са краткимъ изреченијама никако иль неправилно засецајући, и пр.

Са неколико оваки игри обавестиће се сва деца о раздѣљивану речи на слогае, обавестиће се и букварци, пре него што су писанъ изгубили; а кадъ су и писанъ научили, онда ваља по кое и на табли изазвати, да писајући на табли то покаже, али не само на онимъ на крѣю линија досецавајућимъ речма, него на свима, као да би непрестано на краю линија било и раздѣљивати морало.

Парамитис.

Адамова смртъ.

Деветъ сто и тридесетъ година бияше Адаму, кадъ гласъ вечногъ судие стиже: „Теби е часъ умрети.“

„Зовни сву децу нашу — рече онъ плачућој Еви — да ии јошъ едаредъ видимъ и благословъ дадемъ“ — Сви се сабраше око нѣга, више стотина унука и праунука, плачући и Богу се за нѣговъ животъ молећи.

„Ко ће одъ васъ — рече Адамъ — къ святой гори поћи, да за мене помилованя потражи, и плода съ дрвета живота мени донесе“. Одма се сви понудише, а отацъ избра скромногъ Сита за посланика; и овај главу пепеломъ посувши оде, и дође на врата рая: „Смилуй се Милостиви! смилуй оцу момъ, и пошљи му одну ябуку съ дрвета живота!“

Тогъ часа сину Херувимъ, аль место плода съ дрвета живота донесе тролистну гранчицу у руци: „Ево однеси оцу твомъ — рече благи анѣо — али не за животъ, него за последню утеху; вечногъ жи-

вота нема више на земљи; иди и пойти, ерѣ е нѣговъ
часть близу!“

Брзо пойти Ситъ и паде предъ оца говорећи :
„Ево оче! не доби плода съ дрвета живота, него ми ову
гранчицу анѣо даде, за твое утешенѣ!“

Умирући Адамъ прими гранчицу и обрадова се,
и осетивъ на нѣойзи мирисъ рая окрепльнѣ душомъ
рече: „Децо, вечногъ живота нема за насъ на земљи,
и ви ћете сви за многъ на други светъ доћи, на о-
вой гранчици осећамъ я душу другога лепшегъ живота“
— Кад ово изрече, клону, угаси му се око, и душе
нестаде.

Плачући саранише деца оца свогъ, и дуго вре-
мена плакаше за нѣимъ, самъ Ситъ не, него узе ону
гранчицу и присади е чело гроба, и назва е гранчи-
цомъ новогъ живота и васкресеня одъ смртнога сна.

Мала ова гранчица прими се и узрасте, и би ве-
лико дрво, и сва се Адамова деца тешише нѣимъ, у-
техомъ другога лепшегъ живота. Тако дође то дрво
и на потомство, и најлепше узцвета у башти Давидо-
вой; аљ кадъ се овогъ будала синъ поче о безсмр-
тию сумняти, увену и осуши се то райско дрво, и
само неколико цветића съ нѣга паде међу стране на-
роде: и текъ одъ онога доба, како Спаситель живота
на едномъ деблу истога тогъ дрвета погибе, разасу
се нѣговимъ васкрсенѣмъ душа тога новогъ дрвета
живота далеко по свету, по свима народима.

Пряповедчице.

Драгоценна билька.

Милица и Драга две другарице иѣху едномъ изъ
винограда, и ношаху на глави свака по пуну кошари-
цу зрелыхъ шльива.

УНИВЕРЗИТЕТСКА
БИБЛИОТЕКА

Милица е непрекидно гунђала и проklinяла животъ свой, што мора тако да се мучи, и такавъ теретъ на глави да вуче. А Драга іој се само смеяла и шалу заводила. — „Ала Драга, — проговори Милица, — како се ты можешъ смеяти и шалити, кадъ е и твоя котарица као и моя тежка, а знамъ да ниси снажнія одъ мене“ — А Драга іој смешећи се одговори: „Е моя друго, я самъ метнула у мою котарицу едну бильку, па зато ми ніе тако тежко као теби; покушай и ты у твою метнути, знамъ да ће ти теретъ олакшати“ — „А како ћу да ю метнемъ“ — одговори Милица — кадъ, нит' имамъ те чудновате бильке при себи, нит' іој знамъ име, да е могу наћи: него молимъ те кажи ми како се зове, па ћу е и я другій путь употребити“ — А Драга рекне: „Та билька зове се „Драгоценна билька“ или „Трпельвостъ.“ —

Голубъ и Пчела.

Дивій голубъ стаяше на врби поредъ потока, и гледаше у комешаюће се таласиће. — На еданпутъ опази пчелу, где се съ таласићима бори, кои е хтедоше немилостиво утопити. —

Бедна животинице, проговори голубъ, како се мучишь! Чекай мало, садъ ћу ти послати малу лађицу, да животъ свой спасешъ. — И заиста што рече, то учини. — Брже болъ одкине еданъ зеленъ листакъ, и спусти га ичели на избаву, а ова радостно успне се нанъ, и кадъ іој се крила осуше, одлети весело своима у кошницу. — После неколико дана летела е та иста пчела поредъ шуме неке, и у лету свомъ спази ловца, где е пушку натегао башъ на оногъ голуба, кои е нбој животъ спасао. — „Садъ е згода помисли она, да избавителю момъ благодаримъ.“ И као

муня спусти се на руку ловчеву, боцне ю, а она задркѣ, те тымъ пушчана зрнца голуба промаше.

превео Милошъ Настасиѣтъ.

Една езикословна игра.

Игра гласоударения.

Едно и исто изречение може различита определена означити, чимъ се ударъ гласа на другу речъ пренесе, н. п. у овомъ изречению; я ћу данасъ ићи у мой виноградъ са твоимъ братомъ, ако се удари гласомъ на *я*, онда се определюе да ћу башъ я, а не други ко ићи; ако се удари на *данасъ*, онда се определюе, да ћу башъ данасъ а не сутра ни други редъ ићи; ударили се на речи *ићи*, то се определюе ходъ, а не друго; ударили се на речи *мой*, онда се определюе мой, а не твой ни туђ виноградъ; ако се удари на речъ *виноград*, онда се определюе башъ виноградъ, а не башта ни друго што; ударили се на съ *швоимъ*, то се определюе башъ съ тимъ, а не моимъ ни туђимъ братомъ; а ударили се на речи *брашомъ*, онда се определюе башъ братъ, а не с стра, ни отацъ илъ мати.

Оваки е еданъ примеръ доволянъ, да децу, кое се ово тиче, о овомъ обавести; после јошъ валя сгодна изречения задавати, да сама кушаю меняјући гласоударение изречению различно определенъ дати.

За едну игру може се по петъ, шесть и више изречения проћи, н. п. я самъ био са моимъ оцемъ јуче у цркви; ми ће мо сутра ићи у башгу по цвеће, илъ у полъ да ватамо лентирове. Најпростие изречение може се за ову игру употребити; Любица е добра; Миланъ е несташанъ.

WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Юшъ една рачунска игра.

Знаменитость броя 9.

Брой 9 врло е знаменитъ; ако се ма са коимъ одъ единични броева мултиплицира, даде продуктъ састоећи се изъ две цифре, кое као пособце стоеће сматране и една съ другомъ адиране опетъ увекъ брой 9 даду.

н. п. 1 путъ 9 вестъ 9 ; 9 вестъ 9

2 „ 9 „ 18 ; 1 и 8 = 9 и т. д.

нека свако дете све ово изради и увери се.

Д о н и с њ.

Из *Шида*. На Св. Савву. — И ове године, као и досадъ, по свршетку С. Литургије сва е школска младежъ I. и II. разреда изъ цркве у свомъ реду изишла, за овомъ рициде, Г. Прота и свештеници у најсвечанијемъ одеждама и множина народа, поюћи „Тропар“ свтительскій у најболѣмъ реду у школско здание ступили есу, гди се водоосвештеніе подъ пуцњивомъ топова у славу и честь Патрона школскогъ и Божиегъ угодника Св. Савве, торжественно држало и свршило. Приликомъ овомъ, давани су и купљени доброволни прилози у користь школе. — Г. Петаръ Мауковићъ даровао е едну Државну облигацију од 20. ф. сребра на Фондъ школскій, а одъ припадајућегъ интереса сваке године да се неколико књижица купи, и при явномъ испиту доброй дѣци као награда отличія даде. Осимъ тога, одъ више нѣи родолюбаца скупљено е 40 ф. а. в. на страну школе.

Фондъ наше србске школе одъ више година постои, и брои данашњимъ даномъ 4000 ф. (четири хиляде форинти а. в.) Ови новци сваке године доносе свой годишњи интересъ, кои се сваке године као капиталъ урачуна. Куда ће лепши примѣръ родолюбія одъ овога? Дай Боже! да примѣру овомъ све наше общтине слѣдую. — Б.